

Benedikt XVI. začal nový cyklus katechéz k Roku viery

Vatikán 17. októbra (RV) - Škola Roku viery – aj takto možno nazvať katechézy, prostredníctvom ktorých sa bude Benedikt XVI. prihovárať veriacim počas generálnych audiencií v najbližšom období. Práve „viera“ a „radosť z nej“ sa tak stali ústrednou témou tej dnešnej, ktorú predniesol na Námestí sv. Petra.

29.10.2012

Drahí bratia a sestry,

dnes by som chcel uviesť nový cyklus katechéz, ktorého centrálnym bodom bude Rok viery. Ten sme práve začali a dočasne ním prerušíme cyklus venovaný škole modlitby.

Apoštolským listom Porta Fidei (Brána viery) som uviedol tento osobitný rok zameraný na to, aby sme v Cirkvi obnovili entuziazmus viery v Ježiša Krista, jediného Spasiteľa sveta, aby znovu ožila radosť z kráčania po ceste, ktorú nám on sám ukázal a aby sme konkrétnym spôsobom dokázali svedčiť o premieňajúcej sile viery.

Päťdesiate výročie otvorenia Druhého vatikánskeho koncilu je vynikajúcou príležitosťou na návrat k Bohu, na prehĺbenie viery a nadobudnutie väčšej odvahy pre jej prežívanie, na posilnenie nášho vzťahu k Cirkvi, „učiteľke ľudstva“, ktorá nás prostredníctvom Slova,

slávenia sviatostí a konania skutkov dobročinnnej lásky vedie k stretnutiu a spoznaniu Krista, pravého Boha a pravého človeka. Nie je to len stretnutie s myšlienkou alebo životným programom: je to stretnutie so živou osobou, ktorá nás hlboko premieňa a odhaľuje nám našu skutočnú identitu – identitu Božích detí. Stretnutie s Kristom obnovuje naše ľudské vzťahy a každý deň ich privádza k väčšej solidarite a bratstvu – a to na základe logiky lásky. Mať vieru v Pána nie je niečím, čo sa dotýka len našej inteligencie, oblasti intelektuálneho poznania: je to zmena, ktorá sa týka celého života, nás samých: ovplyvňuje city, srdce, inteligenciu, vôľu, telesnosť, emócie, ľudské vzťahy. Viera naozaj mení všetko v nás i pre nás. Jasne nám odhaľuje budúcnosť, pravdu o našom povolaní v rámci ľudských dejín, zmysel života, chuť toho, že sme pútnici na ceste k nebeskej vlasti.

No ale – pýtame sa – je viera naozaj premieňajúcou silou nášho života, môjho života? Alebo je to len jeden z prvkov, ktoré sú súčasťou našej existencie, avšak bez toho, aby sa jej rozhodujúcim spôsobom dotýkali a ovplyvňovali ju? V katechézach tohto roku by sme chceli posilniť alebo znovu objaviť radosť z viery; pochopiť, že viera nie je čímsi cudzím, odtrhnutým od konkrétneho života – ale práve naopak, že je pre život dušou. Viera v Boha, ktorý je Láska a ktorý sa človeku priblížil tým, že vzal na seba telo a daroval sa na kríži, aby nás zachránil a znovu nám otvoril brány neba – táto viera nám jasným spôsobom ukazuje, že len v láske možno objaviť plnosť človeka. Dnes je veľmi potrebné to zdôrazňovať, pretože kultúrne premeny nám prinášajú rozličné formy barbarstva, ktoré sa ukrývajú pod rúškom „výdobytkov civilizácie“: viera nám potvrdzuje, že skutočnú ľudskosť možno nájsť jedine na

takých miestach, v takých gestách, časoch a formách, pri ktorých je človek vedený láskou pochádzajúcou od Boha, pri ktorých sa prejavuje ako dar, žije vo vzťahoch plných lásky, súcitu, pozornosti a nezištnej služby pre druhého. Kde je panovačnosť, túžba po majetku, využívanie druhého a kupčenie s ním založené na vlastnom egoizme, kde vládne arogancia ľudského „ja“ uzavretého do seba samého, tam človek zostáva ochudobnený, zdegradovaný a zdeformovaný. Kresťanská viera, ktorá je činná v láske a silná v nádeji, neobmedzuje, ale humanizuje život, ba robí ho naplno ľudským.

Viera je prijatím tohto odkazu, ktorý premieňa náš život; je prijatím zjavenia Boha, ktorý nám dáva spoznať kto je, ako koná a aké má s nami plány. Zaiste, Božie tajomstvo bude vždy prevyšovať naše koncepty a naše chápanie, naše obrady i naše modlitby. Na druhej strane, Boh sa

nám prostredníctvom zjavenia dáva spoznať, rozpráva nám o sebe samom, robí sa dostupným. A my sa tak stávame schopnými počúvať jeho slovo a prijímať jeho pravdu. Toto je teda obdivuhodný zázrak viery: Boh vo svojej láske v nás prostredníctvom Ducha Svätého vytvára podmienky na to, aby sme dokázali porozumieť jeho Slovu. Boh sám – vo svojom rozhodnutí ukázať sa nám, vstúpiť do kontaktu s nami, sprítomniť sa v našich dejinách – nás robí schopnými počúvať a prijímať ho. Svätý Pavol o tom hovorí s radosťou a uznaním: „Preto aj my neprestajne vzdávame vďaka Bohu za to, že keď ste od nás prijali Božie slovo, ktoré sme hlásali, neprijali ste ho ako ľudské slovo, ale – aké naozaj je – ako Božie slovo; a ono pôsobí vo vás veriacich“ (1 Sol 2,13).

Boh sa prostredníctvom slov a skutkov zjavoval v dlhej histórii priateľstva s človekom – a táto

história vyvrcholila vo Vtelení Božieho Syna a v tajomstve jeho Smrti a Zmŕtvychvstania. Boh sa nielenže zjavil v histórii jedného národa, nielenže hovoril prostredníctvom prorokov, ale aj zostúpil zo svojho Neba, aby vstúpil do ľudského sveta ako človek – aby sme ho mohli stretnúť a počúvať. A z Jeruzalema sa ohlasovanie Evanjelia spásy rozšírilo až do končín zeme. Cirkev zrodená z Kristovho boku sa stala nositeľkou novej, pevnej nádeje: je ňou Ježiš z Nazareta, ukrižovaný a vzkriesený Spasiteľ sveta, ktorý sedí po pravici Otca a je sudcom živých i mŕtvych. Toto je kerygma, centrálna a strhujúca ohlasovanie viery. Avšak od samotných začiatkov je tu problém „pravidiel viery“ – čiže problém vernosti pravde evanjelia, v ktorej majú veriaci zostať pevne zakorenení, vernosti spásonosnej pravde o Bohu a o človeku, ktorú treba uchovať a odovzdávať ďalej. Svätý Pavol píše: „Prostredníctvom

neho (evanjelia) dosahujete spásu, ak sa ho držíte tak, ako som vám ho hlásal, ibaže by ste boli nadarmo uverili.“ (1 Kor 15,2).

Kde však nachádzame základnú formulu viery? Kde nachádzame pravdy, ktoré nám boli verne odovzdané a majú byť svetlom pre náš každodenný život? Odpoveď je jednoduchá: v Kréde, vo vyznaní viery alebo v takzvanom „Symbole“ viery sa spájame s pôvodnou udalosťou osoby a histórie Ježiša z Nazaretu. Tu sa konkretizuje to, čo Apoštol národov povedal kresťanom z Korintu: „Odovzdal som vám predovšetkým to, čo som aj ja prijal: že Kristus zomrel za naše hriechy podľa Písem; že bol pochovaný a že bol tretieho dňa vzkriesený“ (1 Kor 15,3).

Aj dnes potrebujeme, aby sa Krédo stalo lepšie známym, viac pochopeným a intenzívnejšie

premodleným. Najdôležitejšie je, aby sa Krédo stalo takpovediac „uznaným“. Poznanie môže byť čisto intelektuálnou operáciou, kým „uznanie“ chce naznačiť nevyhnutnosť objaviť hlboké puto medzi pravdami, ktoré vyznávame v Kréde a medzi našou každodennou existenciou, aby sa tieto pravdy skutočne a konkrétne – tak ako tomu vždy bolo – stávali svetlom pre kroky nášho života, vodou, ktorá zvlažuje popáleniny získané pri putovaní, životom, ktorý víťazí nad púšťou každodennosti. V Kréde je priam zaštepený morálny život kresťana, ktorý práve v ňom nachádza svoj základ a zmysel.

Nie náhodou si blahoslavený Ján Pavol II. želal, aby bol Katechizmus Katolíckej Cirkvi, ktorý je normou pre vyučovanie viery a istým prameňom katechézy, založený na Kréde. Išlo o potvrdenie a zachovanie centrálného jadra právd

viery, pri ktorom je potrebné, aby sa jeho jazykové vyjadrenie stalo viac pochopiteľným pre ľudí súčasnej doby, pre nás. Povinnosťou Cirkvi je odovzdávať vieru, komunikovať Evanjelium tak, aby sa kresťanské pravdy stali svetlom pre nové zmeny kultúry, aby kresťania boli schopní obhájiť nádej, ktorú v sebe majú (porov. 1 Pt 3, 14). Dnes žijeme v spoločnosti, ktorá sa veľmi zmenila – aj vzhľadom na nedávnu minulosť – a je neustále v pohybe, stále sa mení. Procesy sekularizácie a rozšírenia nihilistickej mentality, v ktorej je všetko relatívne, silne poznačili mentalitu celej spoločnosti. Život je často prežívaný len povrchno, bez jasných ideálov a pevných nádejí, uprostred provizórnych, nestálych rodinných a spoločenských vzťahov. Nové generácie nie sú vedené k hľadaniu pravdy a hlbšieho zmyslu ľudskej existencie, ktorá presahuje hmatateľný svet, k stabilite citov, či k dôvere. Práve naopak, relativizmus

nás vedie k tomu, aby sme sa zriekli pevných bodov. Nedôverčivosť a prelietavosť potom spôsobujú škody v ľudských vzťahoch a život sa žije v rámci experimentov, ktoré trvajú len krátko, bez prijatia zodpovednosti. Ak sa zdá, že individualizmus a relativizmus ovládajú ducha mnohých našich súčasníkov, možno povedať, že ani veriaci ľudia nie sú celkom imúnni pred týmito nebezpečenstvami, s ktorými sa stretávame aj pri odovzdávaní viery. Prieskum, ktorý sa robil na všetkých kontinentoch pred slávením Synody biskupov o Novej evanjelizácii, zvýraznil niektoré z nich: viera žitá pasívnym a privátnym spôsobom, odmietanie vzdelávania vo viere, vytváranie priepasti medzi životom a vierou.

Kresťan často nepozná ani len centrálnu jadro vlastnej Katolíckej viery, Kréda – a necháva tak otvorený priestor synkretizmu a

náboženskému relativizmu – bez toho, aby si vyjasnil pravdy, ktoré treba veriť a ozrejmil spásonosnú jedinečnosť kresťanstva. Dnes veľmi zblízka čelíme riziku budovania viery podľa princípu „urob-si-sám“. Treba sa nám vrátiť k Bohu, k Bohu Ježiša Krista, musíme znovu objaviť odkaz evanjelia, a pomôcť mu, aby hlbšie vstúpil do našich svedomí a do nášho každodenného života.

V katechézach tohto Roka viery by som chcel ponúknuť prostriedok pri uskutočňovaní tohto cieľa, aby sme znovu prebrali a prehĺbili centrálné pravdy viery týkajúce sa Boha, človeka a Cirkvi, celej spoločenskej a kozmickej reality – premýšľajúc nad vyjadreniami Kréda. A chcel by som, aby bolo jasné, že tieto obsahy a pravdy viery sú priamo spojené s naším životom; vyžadujú si obrátenie, ktoré umožní zrod nového spôsobu viery v Boha (*fides qua*). Spoznávanie Boha, stretávanie s ním,

prehlbovanie črt jeho tváre – to všetko mení náš život – pretože práve takto vstupujeme do hlbokých dynamizmov ľudského bytia.

Nech nám púť, na ktorú sa tento rok vydávame, napomôže vyrásť vo viere a v láske Kristovej, aby sme sa v našich každodenných rozhodnutiach a skutkoch naučili žiť dobrý a pekný život podľa evanjelia.

Ďakujem.

*

Aj dnes Benedikt XVI. pozdravil vo viacerých jazykoch pútnikov zhromaždených na Námestí sv. Petra. Nechýbali medzi nimi ani Slováci, ktorým sa prihovoril nasledovne: „Srdečne pozdravujem slovenských pútnikov, osobitne z farnosti Ždiar. Bratia a sestry, posvätný ruženec je pre nás veľkou školou modlitby. Nech vaša púť v mesiaci októbri vám pomôže odkryť krásu tejto modlitby,

takej jednoduchej, hlbkej a účinnej.
S týmto želaním žehnám vás i vašich
drahých. Pochválený buď Ježiš
Kristus!“

Preložil: Martin Kramara

<http://www.tkkbs.sk>

---

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/benedikt-
xvi-zacal-novy-cyklus-katechez-k-roku-
viery/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/benedikt-xvi-zacal-novy-cyklus-katechez-k-roku-viery/) (15.08.2025)